

Салай М. Г.,
*аспірант кафедри адміністративного та конституційного права
Навчально-наукового інституту права,
правоохоронної діяльності та психології
Пенітенціарної академії України*

ХАРАКТЕРИСТИКА ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ НОТАРІУС ВЧИНЯЄ ВИКОНАВЧИЙ НАПИС

Анотація. У статті досліджуються документи, на яких передбачена можливість вчинення нотаріусами виконавчих написів для стягнення з боржника на користь стягувача безспірної заборгованості. Такі документи визначені в постанові Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172 «Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів».

Аналізуючи дану постанову, автор доходить висновку, що її важко назвати досконалим документом, який встановлює підстави вчинення виконавчого напису. У ній поряд з нотаріально посвідченими договорами наведені інші документи, які за своєю суттю не можуть підтверджувати наявність безспірної заборгованості боржника перед стягувачем. Також акцентовано увагу на тому, що безспірність вимоги та безспірний порядок є зовсім різними категоріями, а відтак неправильно під призвою безспірного порядку стягувати заборгованість, яка за своєю суттю не є такою.

Доведено, що виключно нотаріально посвідчені договори є підставою для вчинення виконавчих написів, оскільки вони відповідають такій zasadі, як безспірність. Положення нотаріально посвідченого договору, що встановлюють обов'язок боржника передати кошти чи майно та право стягувача вимагати їх, є безспірними для сторін з огляду на попереднє посвідчення нотаріусом договору. Вказане свідчить про безспірність заявленої до стягнення вимоги, оскільки одна сторона, підписуючи договір, добровільно погодилася передати іншій кошти чи майно у тому разі, якщо прострочить з виконанням зобов'язання. Вказане відповідає загальним уявленням про диспозитивне регулювання приватноправових відносин, що ґрунтується на юридичній рівності та вільному волевиявленні суб'єктів. У інших же випадках, коли орган виконавчої влади відніс ті чи інші вимоги до безспірних, як-от стягнення заборгованостей за відрахуваннями творчим спілкам України за використання творів літератури і мистецтва, стягнення за диспашею, стягнення заборгованості з притягнутих до матеріальної відповідальності військовослужбовців, стягнення заборгованості з орендної плати за користування державним та комунальним майном, стягнення заборгованості з виплати дивідендів, встановити безспірність заборгованості стає проблематичним.

За результатами дослідження запропоновано визначити такий єдиний документ для вчинення виконавчого напису, як нотаріально посвідчений договір, саме в Законі України «Про нотаріат», тоді як можливість вчинення виконавчих написів на інших документах має бути виключена.

Ключові слова: нотаріат, нотаріус, нотаріальні дії, нотаріальне провадження, виконавчий напис нотаріуса, безспірність заборгованості.

Постановка проблеми. У минулих роботах ми звертали увагу на те, що виконавчий напис нотаріуса є позасудовою формою захисту цивільних права та інтересів, результатом нотаріальної дії, вираженої у формі відповідного нотаріального акту, що підтверджує наявність безспірної заборгованості та право на її стягнення, та який одночасно є виконавчим документом, що дозволяє стягнути таку заборгованість у примусовому порядку [1]. При цьому вчинення виконавчого напису здійснюється в рамках відповідного нотаріального провадження, яке у своєму розвитку проходить три обов'язкові стадії: відкриття нотаріального провадження; підготовка до його вчинення; розгляд нотаріальної справи, що закінчується безпосереднім вчиненням нотаріальної дії та видачею нотаріального акта [2].

На стадії підготовки до вчинення виконавчого напису нотаріус перевіряє наявність умов для вчинення даної нотаріальної дії, до яких згідно зі статтею 88 Закону України «Про нотаріат» належать дотримання строків давності та подання документів, що підтверджують безспірність заборгованості [3]. Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів (далі – Перелік), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172 [4]. Проте його важко назвати досконалим документом, який встановлює підстави вчинення виконавчого напису.

По-перше, згідно зі статтею 18 Цивільного кодексу України випадки вчинення виконавчих написів мають встановлюватися законом, а ототожнювати Перелік з ним безпідставно [5]. По-друге, його назва не відповідає статті 88 Закону України «Про нотаріат», яка виокремлює саме безспірність заборгованості як основну умову вчинення виконавчого напису, тоді як Перелік акцентує на безспірному порядку стягнення заборгованості. Також у ньому поряд з нотаріально посвідченими договорами наведені інші документи, які за своєю суттю не можуть підтверджувати наявність безспірної заборгованості боржника перед стягувачем. Тому дослідження документів, на яких нотаріус вчиняє виконавчий напис, та їх характеристика з точки зору безспірності заборгованості допоможе виявити недоліки правозастосування, а також довести необхідність встановлення саме в Законі України «Про нотаріат» такого єдиного документа для вчинення виконавчого напису, як нотаріально посвідчений договір.

Стан дослідження. Дослідженню документів, на яких вчиняються виконавчі написи, присвячувались праці таких науковців, як Т. Андрущенко, В. Баранкової, В. Комарова, І. Мельник, А. Серветник, І. Строкач, С. Фурси та ін. Однак можливість вчинення нотаріусами виконавчих написів на тих документах,

які не посвідчені нотаріально, у зв'язку з чим такі документи не можуть вважатися безспірними для сторін, обумовлює необхідність подальшого дослідження цієї проблеми.

Мета статті полягає в характеристиці документів, на яких для стягнення заборгованості нотаріуси вчиняють виконавчі написи, та обґрунтування відсутності такої ознаки, як безспірність, в інших документах, аніж нотаріально посвідчених договорах.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі неодноразово висловлювались думки про те, що виконавчі написи повинні вчинятися лише на оригіналах нотаріально посвідчених документах, оскільки заборгованості, які не мають нотаріальної форми посвідчення правовідносин між кредитором та боржником, важко визнати безспірними, у зв'язку з чим повинні розглядатися в судах, у тому числі через видачу судового наказу в усіх інших безспірних вимогах, що базуються на безспірних доказах [6, с. 15; 7], а також тільки нотаріальна форма може вважатися для нотаріусів безспірною [8]. Як слушно підмічають В. Комаров та В. Баранкова, єдиною умовою вчинення виконавчого напису має бути волевиявлення зобов'язаної особи, висловлене нею в нотаріально посвідченому правочині при його укладенні, а не віднесення законодавчими та виконавчими органами певних зобов'язань до безспірних [9, с. 218].

Ми приєднуємось до цього погляду та вважаємо, що саме нотаріально посвідчені угоди мають бути єдиними документами, на підставі яких вчиняються виконавчі написи, з огляду на їх юридичну природу. Основною умовою вчинення виконавчого напису є безспірність. Найкраще це проявляється в нотаріально посвідчених договорах, що впливає з самого призначення нотаріату як органу безспірної юрисдикції. При посвідченні договору нотаріус перевіряє його умови вимогам законодавства для того, аби вони не суперечили закону та у сторін не виникало спорів щодо них. Тобто, посвідчуючи договори, нотаріус наділяє їх юридичною вірогідністю та у такий спосіб зменшує можливість виникнення потенційних спорів, а також необхідність звертатися у майбутньому до судових органів. Надалі, після посвідчення договору та у разі неналежного виконання чи невиконання його умов однією зі сторін, в іншій сторони з'являється можливість захистити свої права за допомогою виконавчого напису, оскільки положення договору, що встановлюють обов'язок боржника передати кошти чи майно та право стягувача вимагати їх, є безспірними для сторін з огляду на попереднє посвідчення нотаріусом договору, умови якого визначені законом як істотні або щодо яких досягнуто згоди між сторонами. Вказане свідчить про безспірність заявленої до стягнення вимоги, позаяк одна сторона, підписуючи договір, добровільно погодилася передати іншій кошти чи майно у тому разі, якщо прострочить з виконанням зобов'язання. У інших же випадках, передбачених Переліком, встановити безспірність стає важчим, а подекуди неможливим, про що буде зазначено далі.

Під час постановки проблеми наголошувалось на тому, що Перелік важко назвати досконалим документом, який встановлює підстави вчинення виконавчого напису, оскільки випадки вчинення виконавчих написів мають встановлюватися виключно законом та в ньому акцентується увага на безспірному порядку стягнення заборгованості, хоча стаття 88 Закону України «Про нотаріат» виокремлює саме безспірність заборгованості як основну умову вчинення виконавчого напису.

Очевидно, що безспірність вимоги та безспірний порядок є зовсім різними категоріями, а відтак неправильно під призвою безспірного порядку стягувати заборгованість, яка за своєю суттю не є такою. У зв'язку з цим варто погодитись з І. Мельник, яка вказує, що вищезазначена постанова Кабінету Міністрів України для деяких спірних вимог встановлює безспірний порядок стягнення заборгованості [10]. Додамо до цього те, що такі спірні вимоги встановлені Переліком саме щодо інших документів, аніж нотаріально посвідчених договорів. Слушним є зауваження С. Фурси та Є. Фурси, відповідно до якого в цьому нормативно-правовому акті визнаються безспірними ті документи, які з точки зору теорії нотаріального процесу не можуть розцінюватися такими, що призводить до подальшого виникнення спорів [6, с. 24].

Тому єдиною умовою вчинення виконавчого напису має бути лише нотаріально посвідчений договір, а сама ця умова повинна міститися виключно в Законі України «Про нотаріат». При цьому треба мати на увазі, що виконавчий напис може бути вчинений не на будь-якій нотаріально посвідченій угоді, а тільки на тій, яка передбачає сплату грошових сум, передачу чи повернення майна, звернення стягнення на заставлене майно [11]. Для вчинення виконавчого напису на нотаріально посвідченому договорі нотаріусу подаються оригінал такого договору та документи, що підтверджують безспірність заборгованості боржника та встановлюють прострочення виконання зобов'язання [4].

Що стосується інших визначених Переліком документів, то можливість вчинення нотаріусами виконавчих написів на них несумісна із засадам безспірної юрисдикції нотаріату, а тому їх перебування в Переліку викликає обґрунтовані заперечення.

Однією з підстав вчинення виконавчого напису є стягнення заборгованостей за відрахуваннями творчим спілкам України за використання творів літератури і мистецтва (пункт 3 Переліку). Для одержання виконавчого напису подається скріплений підписами керівника і головного (старшого) бухгалтера підприємства, установи, організації розрахунковий лист із зазначенням розміру заборгованості [4]. Проблеми вчинення виконавчого напису в такому випадку зумовлені тим, що з моменту затвердження Переліку (1999 рік) даний розділ не змінювався, тоді як правове регулювання права інтелектуальної власності з того часу докорінно змінилось, що свідчить про невідповідність постанови Кабінету Міністрів України в цій частині специфіці сучасних правовідносин авторського права. Також пункт 3 Переліку встановлює такі розміри відсотків, що підлягають відрахуванню за використання творів, які існували більше 25 років тому. У цьому контексті С. Фурса та Є. Фурса зауважують, що дані положення були введені як тимчасові з метою підтримки діячів літератури та мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин, тоді як нині характер творчих відносин змінився. Крім того, для вчинення виконавчого напису необхідним є подання складеного саме боржником (підприємством, установою, організацією) розрахункового листа, в якому визначений розмір заборгованості, що є парадоксальним: боржник має надати документ для стягнення з нього заборгованості стягувачу, а останній – нотаріусу для вчинення виконавчого напису на ньому [6, с. 18–19]. У цілому в даному нотаріальному провадженні відсутній чіткий механізм реалізації правовідносин, пов'язаних з авторським правом [12], а тому проблематичним є встановлення

того факту, чи насправді творча спілка має безспірне право отримати відрахування за використання творів.

Іншою підставою для вчинення виконавчого напису є стягнення за диспашею, яка не оскаржена або оскаржена, але залишена судом в силі (пункт 6 Переліку). Як справедливо вказує С. Фурса, правове регулювання даного питання є недосконалим, оскільки законодавством не встановлені розмір і порядок справляння збору за складання диспаші, її форма та зміст, форма довідки про те, що диспаша не скасована та не змінена судом. Також не вирішене питання, якими документами підтверджується статус диспашера – експерта в галузі морського права з розрахунку розміру збитків та їх розподілу [12]. У фаховій літературі наголошується, що нормальне функціонування механізму стягнення за диспашею в нотаріальному порядку є можливим лише тоді, коли всі зацікавлені сторони знаходяться на території України. Якщо якась сторона знаходиться за кордоном, то ситуація ускладнюється, оскільки виконавчий напис нотаріуса, на відміну від рішення судових органів, не визнається в іноземних державах. Тому питання про порядок виконання української диспаші за кордоном залежатиме від статусу диспаші в конкретній країні, де потрібне виконання [13]. Окремо слід зазначити про те, що розрахунок збитків здійснює саме диспашер, який має надати докази на підтвердження передачі диспаші особам, які повинні відшкодувати збитки, спричинені загальною аварією. Останні, зі свого боку, можуть оскаржити диспашу з моменту передачі [6, с. 21]. Однак документи, які подаються замовником диспаші, тобто стягувачем, для одержання виконавчого напису, не враховують такі обставини. З огляду на це важко визнати дані правовідносини безспірними у тій мірі, щоб нотаріус мав змогу достовірно переконатися в цьому та санкціонувати примусове стягнення за диспашею.

При розгляді процедури стягнення заборгованості з притягнених до матеріальної відповідальності військовослужбовців, які звільнені з військової служби, чи військовозобов'язаних після закінчення зборів, які не відшкодували шкоду, завдану ними державі (пункт 7 Переліку), відразу впадає в око відсутність достатніх документів, що підтверджують даний факт, оскільки сама лише довідка командира (начальника) військової частини про суму заборгованості, що підлягає стягненню, недостатня для одержання виконавчого напису. На думку С.Я. Фурси, з якою ми повністю солідарні, її важко визнати тим документом, на якому може ставитись виконавчий напис нотаріуса та який підлягає примусовому виконанню [6, с. 19]. Така довідка відображає лише суму заборгованості, яка розрахована в односторонньому порядку, без доведення вини боржника в спричиненні матеріальної шкоди військовій частині. Навіть якщо розширити пункт 7 Переліку іншими документами та, як пропонують деякі автори, для вчинення виконавчого напису надавати документи на підтвердження факту перебування боржника на службі та факту його притягнення до матеріальної відповідальності [14, с. 117], на наш погляд, все одно не представляється за можливе однозначно впевнитися в безспірності заборгованості. Наприклад, наказ командира військової частини про притягнення боржника-військовослужбовця до матеріальної відповідальності, виданий після закінчення службового розслідування, може бути оскаржений в судовому порядку, про що нотаріус не матиме змогу дізнатися. Також даний наказ чи акт службового розслідування не можуть бути безспірними доказами вини боржника, оскільки складені заін-

тересованою особою (стягувачем) та за своєю суттю є звинуваченням військовослужбовця в спричиненні матеріальної шкоди. Для того, аби підтвердити факт виникнення заборгованості, процедура притягнення до відповідальності повинна здійснюватись незайнтересованою стороною та враховувати всі складові деліктного правопорушення. При цьому військовослужбовець, з огляд на презумпцію винуватості, повинен мати змогу доводити відсутність своєї вини в спричиненні матеріальної шкоди військовій частині. Очевидно, що це має відбуватися виключно в судовому порядку.

Ще однією проблемною підставою для вчинення виконавчого напису є стягнення заборгованості з орендної плати за користування державним та комунальним майном (пункт 9 Переліку). Для одержання виконавчого напису подаються оригінал договору оренди та засвідчена стягувачем копія надісланого боржникові рахунка з відміткою про непогашення заборгованості після вручення письмового попередження [4]. При цьому достатня подача договору оренди, укладеного в простій письмовій формі без нотаріального посвідчення. Вказане зумовлює необхідність здійснення нотаріусом додаткової перевірки відповідності його умов положенням законодавства. Хоча такі дії не передбачені нотаріальним законодавством як обов'язкові, проте є об'єктивно необхідні, оскільки у разі невідповідності договору оренди вимогам законодавства нехтується засада безспірності нотаріального провадження [14, с. 118–119]. У цьому контексті І. Мельник зазначає, що якби договір оренди державного чи комунального майна був нотаріально посвідчений, то нотаріусу не доводилось би проводити його аналіз на відповідність вимогам закону, оскільки при посвідченні правочину нотаріусом вже підтверджується відповідність його змісту вимогам закону, а спростувати цей факт можна лише в судовому порядку. Якщо поданий договір оренди державного або комунального майна, на думку нотаріуса, не відповідає вимогам законодавства, то він зобов'язаний відмовити у вчиненні виконавчого напису [15]. Разом з тим, ми вважаємо, що безспірність заборгованості має походити виключно з попереднього нотаріально посвідченого договору оренди, а не визначатись подальшим дослідженням відповідності такого договору законодавчим вимогам, що, по суті, є змішуванням нотаріального провадження з надання документам виконавчої сили та нотаріального провадження з посвідчення безспірних фактів, які є відмінними як за своєю правовою природою, так і за процедурою здійснення.

Що стосується стягнення заборгованості за опротестованим векселем (пункт 11 Переліку), то в науковій літературі існує концепція, до якої ми приєднуємось, за якою відсутня необхідність у вчиненні виконавчого напису на опротестованому в неплатежі векселі, оскільки в такому випадку заборгованість очевидна і матеріальна відповідальність векселедавця безспірна. Тобто, не має потреби у вчиненні двох подібних нотаріальних дій, змушуючи особу їх оплачувати, якщо самим нотаріусом була встановлена заборгованість по безспірному платіжному документу – векселю [16, с. 38].

Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 року № 1172 також передбачає стягнення на підставі виконавчих написів заборгованості з виплати дивідендів у разі їх виплати через депозитарну систему України. Згідно з пунктом 13 Переліку, для цього нотаріусу подаються: витяг з протоколу загальних зборів акціонерного товариства, на яких

прийнято рішення про виплату дивідендів, або витяг із статуту акціонерного товариства, в якому передбачена виплата дивідендів за привілейованими акціями; витяг з переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, що містить інформацію щодо включення стягувача в зазначений перелік; виписка з рахунка в цінних паперах депонента, що підтверджує його права на акції та права за акціями на відповідний час; повідомлення, що надсилається особам, які мають право на отримання дивідендів, із зазначенням інформації про дату, розмір, порядок та строк їх виплати; документ, виданий депозитарною установою, що підтверджує факт неперерахування дивідендів через депозитарну систему України [4].

Даний пункт має очевидні недоліки. По-перше, не зрозуміло який саме документ підтверджує заборгованість та на якому саме з вищенаведених документів треба вчиняти виконавчий напис або він має викладатися окремо на спеціальному бланку. По-друге, аналізуючи в сукупності вказані документи з точки зору безспірності заборгованості у відповідних правовідносинах, ми погоджуємось з В. Цікалом, який наголошує, що вони не встановлюють наявності заборгованості товариства перед акціонером щодо виплати дивідендів. Сама по собі відсутність дивідендів на рахунку акціонера не свідчить про безспірну заборгованість, оскільки їх невикплата може бути пов'язана зі спором товариства з конкретним акціонером. Автор вказує, що безспірність вимоги акціонера може бути встановлена лише акціонерним товариством, яке визнало свою заборгованість. Законом України «Про акціонерні товариства» встановлені випадки заборони товариства здійснювати виплату дивідендів акціонерам після прийняття рішення про їх виплату, про що нотаріусу не може бути відомо. Тому лише суд може ефективно захистити права акціонера на виплату дивідендів та встановити наявності заборгованості акціонерного товариства [17]. У зв'язку з цим питання обґрунтованості стягнення заборгованості з виплати дивідендів на підставі виконавчого напису нотаріуса залишається дискусійним та відкритим, що не може однозначно свідчити про існування такої обов'язкової умови для вчинення виконавчого напису, як безспірність заборгованості.

Висновки. Отже, виключно нотаріально посвідчені договори є підставою для вчинення виконавчих написів, оскільки вони відповідають такій засаді, як безспірність. При цьому волевиявлення сторін нотаріально посвідченого договору щодо наділення його виконавчою силою має відображатися в ньому. Тобто, при укладенні такого договору сторони самостійно встановлюють можливість вчинення виконавчого напису, якщо будуть порушені його умови, у такий спосіб погоджуючись на майбутнє визнавати виниклу заборгованість безспірною. Вказане відповідає загальним уявленням про диспозитивне регулювання приватноправових відносин, що ґрунтується на юридичній рівності та вільному волевиявленні суб'єктів.

У зв'язку з цим вважаємо за необхідне запропонувати зміни в статтю 87 Закону України «Про нотаріат», зазначивши, що для стягнення грошових сум або витребування від боржника майна нотаріуси вчиняють виконавчі написи на нотаріально посвідчених договорах, що передбачають сплату грошових сум, передачу чи повернення майна, звернення стягнення на заставлене майно. Як наслідок таких змін, Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, має бути визнаний Кабінетом Міністрів України таким, що втратив

чинність, оскільки єдина підстава для вчинення виконавчого напису: нотаріально посвідчений договір, буде міститися саме в Законі України «Про нотаріат», що відповідатиме положенням статті 18 Цивільного кодексу України та пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України.

Література:

1. Андрущенко Т.С., Салай М.Г. Юридична природа виконавчого напису нотаріуса та його місце в системі нотаріальних проваджень. *Кримінально-виконавча система: Вчора. Сьогодні. Завтра*. 2022. № 1(11). С. 101–111.
2. Салай М.Г. Процесуальні дії нотаріуса на стадії підготовки до вчинення виконавчого напису та особливості встановлення предмета доказування. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Право*. 2024. № 3 (23). С. 98–110.
3. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 18.04.2025).
4. Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.1999 № 1172. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-99-%D0%BF#Text> (дата звернення: 18.04.2025).
5. Кузнець О.М. Окремі проблеми правового регулювання вчинення виконавчого напису на кредитному договорі. *Цивілістична процесуальна думка*. 2016. № 5. С. 10–16.
6. Виконавчий напис нотаріуса у цивілістичному процесі: нотаріат, суд, виконавче провадження. Науково-практичний посібник (з практикумом) (Серія «Процесуальні науки») / за заг. редакцією доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України Фурси С.Я. Київ: Алерта, 2021. 284 с.
7. Дика А. О. Способи захисту цивільних прав фізичних та юридичних осіб: судовий наказ та виконавчий напис нотаріуса (порівняльний аналіз). *Цивілістична процесуальна думка*. 2016. № 5. С. 22–30.
8. Дика А. О. Процесуальні особливості видачі судового наказу та вчинення виконавчого напису нотаріуса. *Правові новели*. 2017. № 3. С. 56–64.
9. Комаров В. В., Баранкова В. В. Нотаріат в Україні: підручник. Харків: Право, 2011. 384 с.
10. Мельник І.С. Процесуальні особливості вчинення виконавчих написів за нотаріально посвідченими правочинами. *Наше право*. 2013. № 10. С. 155–160.
11. Строкач І. І. Виконавчий напис нотаріуса як нотаріальна дія та підстави його вчинення. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 2. С. 224–229.
12. Теорія нотаріального процесу: наук.-практ. посібник / за заг. ред. С. Я. Фурси. Київ: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. 920 с.
13. Шемонаєв В.Ю. Правові аспекти складання та виконання загальнонаварійної диспаші в Україні в сучасних умовах. *Університетські наукові записки*. 2005. № 1-2. С. 109–112.
14. Серветник А.Г. Виконавчий напис нотаріуса як спосіб реалізації нотаріальної форми захисту цивільних прав : дис. ... докт. філос. Київ, 2020. 232 с. URL: http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/16849/4/dis_servetnyk.pdf (дата звернення: 18.04.2025).
15. Мельник І.С. Окремі проблемні аспекти вчинення виконавчих написів щодо стягнення заборгованості з орендної плати за користування державним чи комунальним майном. *Європейські перспективи*. 2014. № 1. С. 121–125.
16. Строкач І.І. Виконавчий напис нотаріуса в цивілістичному процесі : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2018. 228 с.
17. Цікало В. І. Право акціонера на звернення до нотаріуса у разі невикплати дивідендів. *Міжнародний журнал «Право і суспільство»*. Івано-Франківськ: Фоліант, 2017. Вип. 5. С. 175–182.

Salai M. Characteristics of documents on which a notary makes an executive inscription

Summary. The article examines the documents which provide for the possibility of notaries to make executive inscriptions for recovery of indisputable debts from the debtor in favour of the claimant. Such documents are defined in the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1172 dated 29 June 1999 'On Approval of the List of Documents for Debt Recovery in an Undisputed Procedure on the Basis of Executive Inscriptions of Notaries'.

Analysing this resolution, the author comes to the conclusion that it can hardly be called a perfect document establishing the grounds for making an enforcement order. Along with notarised agreements, it contains other documents that, by their nature, cannot confirm the existence of an indisputable debt of the debtor to the creditor. The article also emphasises that indisputability of a claim and indisputable procedure are completely different categories, and therefore it is wrong to collect a debt that is not indisputable in nature under the prism of an indisputable procedure.

The author proves that only notarised agreements are the basis for making executive inscriptions, since they meet the principle of indisputability. The provisions of a notarised agreement establishing the debtor's obligation to transfer

funds or property and the creditor's right to claim them are indisputable for the parties, given that the agreement has been previously certified by a notary. This indicates that the claim for recovery is indisputable, since one party, by signing the agreement, voluntarily agreed to transfer funds or property to the other in the event of a delay in fulfilling the obligation. This is in line with the general idea of dispositive regulation of private law relations based on legal equality and free will of the parties. In other cases, however, when an executive authority has classified certain claims as indisputable, such as the collection of arrears of deductions to creative unions of Ukraine for the use of works of literature and art, collection of dispatch payments, collection of arrears from military personnel held liable, collection of arrears of rent for the use of state and municipal property, collection of arrears of dividends, it becomes problematic to establish the indisputability of the debt.

The research results suggest that the Law of Ukraine 'On Notaries' should define such a single document for making an executive inscription as a notarised contract, while the possibility of making executive inscriptions on other documents should be excluded.

Key words: notary, notary public, notarial act, executive inscription, indisputability of debt.